

Naziv kolegija	NAČELA EUROPSKOG UPRAVNOG PRAVA	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Jasna Omejec Doc. dr. sc. Lana Ofak	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I, II, III i IV semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
Temeljni cilj kolegija jest osposobiti polaznike doktorskog studija za poseban način „razmišljanja“ i djelovanja pri obavljanju upravnih poslova, odnosno za primjenu temeljnih načela Europske unije u području općeg upravnog prava, koji ulaze u krug zajedničkog europskog nasljeđa, osobito pri odlučivanju o pravima i obvezama stranaka u upravnim postupcima i donošenju upravnih akata.		
Sadržaj kolegija		
<p>1. Bitne značajke upravnog prava u Francuskoj i Njemačkoj, kao državama predstavnicama dva europsko-kontinentalna pravna kruga, te u Velikoj Britaniji, kao predstavnicima anglosaksonskog prava.</p> <p>2. Nastanak i razvitak općeg upravnog prava Europske unije:</p> <p>a) izvori općeg upravnog prava Europske unije,</p> <p>b) posebna narav europskog upravnog prava između kontinentalnog (dogmatskog, kodificiranog) zakonodavstva i anglosaksonskog <i>case law</i>,</p> <p>c) integrativna funkcija općeprihvaćenih načela europskog ustavnog i upravnog prava.</p> <p>3. Načelo zakonitosti u djelovanju uprave, uključujući načelo opozivanja nevaljanih akata uprave;</p> <p>a) poseban studij značenja i primjene neodređenih pravnih pojmova u koncepciji zakonitosti.</p> <p>4. Oblici slabije pravne vezanosti za pravnu normu:</p> <p>a) diskrecijska ocjena,</p> <p>b) popunjavanje pravnih praznina,</p> <p>c) tumačenje /interpretacija/ pravne norme.</p> <p>5. Izvršnost akata uprave u koncepciji zakonitosti.</p> <p>6. Načelo jednakosti i načelo zabrana diskriminacije kao obvezujuće maksime u djelovanju uprave.</p> <p>7. Zabrana arbitrarnog postupanja u djelovanju uprave.</p> <p>8. Načelo razmjernosti u djelovanju uprave i provođenje testa proporcionalnosti u donošenju odluka;</p> <p>a) poseban studij načela razmjernosti u sudskoj praksi Suda Europske unije.</p> <p>9. Načelo pravne izvjesnosti i načelo zaštite legitimnih očekivanja stranaka;</p> <p>a) poseban studij načela pravne izvjesnosti i načela zaštite legitimnih očekivanja stranaka u sudskoj praksi Suda Europske unije.</p> <p>10. Temeljna načela upravnog postupka vezana uz zahtjeve koji proizlaze iz načela vladavine prava;</p> <p>a) poseban studij obvezujućih pravila pri pisanju obrazloženja upravnih akata.</p>		
Očekivani ishodi učenja		
<p>INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE:</p> <p>ZNANJE I RAZUMIJEVANJE</p> <p>Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti nastanak i razvitak općeg upravnog prava Europske unije; - opisati izvore općeg upravnog prava Europske unije; 		

- objasniti posebnu narav europskog upravnog prava između kontinentalnog (dogmatskog, kodificiranog) zakonodavstva i anglosaksonskog *case law*;
- opisati ulogu i značenje Suda Europske unije za razvitak europskog upravnog prava;

PRIMJENA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- interpretirati načela europskog upravnog prava;
- koristiti Povelju o temeljnim pravima Europske unije;
- primijeniti znanje o načelu razmjernosti u djelovanju uprave;
- primijeniti znanje o načelu pravne izvjesnosti i načelu zaštite legitimnih očekivanja stranaka;
- primijeniti znanje o načelu jednakosti i zabrane diskriminacije;

ANALIZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- analizirati razvoj načela europskog upravnog prava;
- ispitati značenje i primjenu neodređenih pravnih pojmova u koncepciji zakonitosti;
- usporediti primjenu načela europskog upravnog prava u domaćoj praksi s praksom Suda Europske unije;
- analizirati mogućnosti opozivanja akata uprave u skladu s načelima europskog upravnog prava;

SINTEZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- osmisлити primjenu temeljnih načela Europske unije u području općeg upravnog prava, osobito pri odlučivanju o pravima i obvezama stranaka u upravnim postupcima i donošenju upravnih akata;
- predložiti postavljanje prethodnog pitanja Sudu Europske unije;
- formulirati kakve posljedice ima pogrešna primjena načela europskog upravnog prava;
- vrednovati utjecaj prakse Suda Europske unije na domaća javnopravna tijela;

VREDNOVANJE

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- preispitati način primjene načela europskog upravnog prava na određeni predmet;
- usporediti različite pristupe primjene načela europskog upravnog prava;
- procijeniti budući razvoj domaćeg upravnog prava pod utjecajem europskog upravnog prava;
- preporučiti zakonodavne promjene te promjene u postupanju javnopravnih tijela i upravnih sudova u svrhu njihovog usklađivanja s načelima europskog upravnog prava.

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- jasno i precizno prezentirati stečene ishode učenja;
- argumentirati svoje stavove;
- razvijati komunikacijske vještine;
- razvijati sposobnost učenja;
- pronaći i analizirati sudsku praksu Suda Europske unije;
- prilagoditi se promjenama u hrvatskom pravnom sustavu uslijed pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Nastava će se odvijati u obliku predavanja. Predavanja će biti povezana s analizom konkretnih slučajeva vezanih uz tematsku jedinicu koja se predaje. U okviru predavanja primjenjivat će se znanja i prakticirati vještine izrade pravnih mišljenja u odgovarajućim upravnim stvarima, s posebnim naglaskom na svladavanje umijeća izrade obrazloženja primjenom općih načela europskog upravnog prava. Provjera znanja i stečenih vještina za svakog pojedinog polaznika provodit će se tijekom cijelog nastave. Zbog osobitosti sadržaja nastavnog programa, odnosno posebnog načina usvajanja i provjere potrebnih znanja i vještina, nazočnost polaznika studija na nastavi bit će obavezna. Od polaznika se očekuje aktivno sudjelovanje i kontinuirani rad, te prethodna priprema za svaku unaprijed najavljenju tematsku jedinicu koja će se obrađivati na sljedećem predavanju. Ispit će se sastojati od dva dijela: ispitnog testa u pisanom obliku i usmenog razgovora s ispitanikom. U prvom dijelu ispita polaznici će

imali zadaću izraditi pravnu analizu prema zadanim elementima konkretnog slučaja, te odgovoriti na postavljena pitanja vezana uz načela koja su pri svojoj analizi primijenili. Na usmenom dijelu ispita provjeravat će se stupanj usvojenog teorijskog znanja iz područja obuhvaćenog nastavnim programom. Pri ocjeni uspjeha u obzir će se uzimati i cjelokupno zalaganje i aktivnost polaznika studija tijekom održavanja nastave, kao i ocjene koje je polaznik dobio iz pisanog rada.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija prati se redovitim evidencijama održane nastave, pohađanja nastave, položenih ispita te anonimnim anketama polaznika nakon odslušanog semestra. Informacije o zadovoljstvu doktoranada koriste se za unapređenja kvalitete izvedbe nastave.

Obveze studenata

Doktorandi su dužni pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u realizaciji nastave i grupnim diskusijama, izraditi pisani rad te položiti usmeni dio ispita.

Obvezna literatura

1. Craig, Paul: EU Administrative Law, XVI/1. Oxford: Academy of European Law, European University Institute, Oxford University Press, 2006.
2. Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrv. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004., Četvrti dio: Upravno pravo, str. 333.-487.
3. Herdegen, Matthias: Europsko pravo, hrvatsko izdanje, Biblioteka Prijevodi, ur. Miomir Matulović, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2002, str. 110.-174.
4. Josipović, Tatjana: Načela europskog prava u presudama Suda Europske zajednice, Pravna biblioteka Europsko pravo, Narodne novine, Zagreb, 2005.
5. Schwarze, Jürgen: European Administrative Law, Office for Official Publications of the European Communities, Sweet and Maxwell, London, 1992.

Osnovna izborna literatura

1. Aviani, Damir: Diskrecijska ocjena u upravnom pravu nekih europskih država i Europskoj uniji, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 35 (1998),1-2 (49-50); str.177-196.
2. Europaisches Verwaltungsrech, ed. Michael Schweitzer, Wien, 1991.
- Everling, Ulrich: Elemente eines europäischen Verwaltungsrechts, DVBl. 1983,. str. 649 ff.
3. Klarić, Mirko: Načelo legaliteta uprave u pravu Europske unije, Hrvatska pravna revija, 4 (2004), broj 9; str.84-94
4. Modernizacija hrvatske uprave, priredio Ivan Koprić, Društveno veleučilište, Zagreb, 2003.
5. Nicholas, Emiliou: The Principle of Proportionality in European Law : a comparative study, European Monographs, Kluwer Law International, London-The Hague-Boston, cop. 1996.
6. Principles of Good Administration In the Member States of the European Union, Statskontoret, Swedish Agency for Public Management, Stockholm, 2005.
<http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2000-2005-english/200504.pdf>
7. Schønberg, Soren: Legitimate Expectations in Administrative Law, European Court of Justice, Luxemburg, 2000.
8. Šimac, Neven: Europski principi javne uprave: od vladanja do služenja građanima, Biblioteka Izazovi vremena; knj. 2, Udruga za demokratsko društvo, Zagreb, 2002.